

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ ΚΑΙ ΝΗΣΙΩΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ & ΝΗΣΙΩΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Ταχ. Δ/ση: ΑΚΤΗ ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΗ, ΠΥΛΗ Ε1-Ε2 ΠΕΙΡΑΙΑΣ,
18510

Πληροφορίες: 1. ΠΛΩΤΑΡΧΗΣ Λ.Σ. ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ

2. ΑΝΘΧΟΣ Λ.Σ. (Ν) ΨΑΡΑΚΗ-ΦΥΤΡΟΥ ΜΠΙΑΝΚΑ

Τηλ.: 2131374308, 2131374238

Email: dianp@yna.gov.gr

ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

ΠΕΙΡΑΙΑΣ, 28-11-2025

Α.Π.: 2880.2/86105/2025

Προς:

ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ
ΚΑΙ ΛΙΜΕΝΩΝ/ΔΙ.ΛΙ.ΚΥ.Π. Γ'
Υπ' όψιν Νομίμου Εκπροσώπου**ΑΠΟΦΑΣΗ**

ΘΕΜΑ: 4η Τροποποίηση της Απόφασης Ένταξης της Πράξης με Τίτλο «ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΚΤΙΡΙΑΚΗΣ ΥΠΟΔΟΜΗΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ ΕΜΠΟΡΙΚΟΥ ΝΑΥΤΙΚΟΥ (ΑΕΝ) ΗΠΕΙΡΟΥ, με Κωδικό Ο.Π.Σ. 5217003 και Δικαιούχο τη Γενική Γραμματεία Ναυτιλίας και Λιμένων, ως προς την προθεσμία ανάληψης της Κύριας Νομικής Δέσμευσης.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ ΚΑΙ ΝΗΣΙΩΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις:

α) Άρθρο 90 του «Κώδικα Νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα Κυβερνητικά Όργανα» (άρθρο πρώτο του π.δ. 63/2005, Α' 98), που διατηρήθηκε σε ισχύ με την παρ. 22 του άρθρου 119 του ν.4622/2019 «Επιτελικό Κράτος διοίκησης» (Α' 133)

β) Ν. 4622/2019 «Επιτελικό Κράτος: οργάνωση, λειτουργία και διαφάνεια της Κυβέρνησης, των κυβερνητικών οργάνων και της κεντρικής δημόσιας διοίκησης» (Α' 133)

γ) Ν. 4635/2019 «Επενδύω στην Ελλάδα και άλλες διατάξεις» (Α' 167)

δ) Π.Δ. 70/2015 «(...) Ανασύσταση του Υπουργείου Ναυτιλίας και Αιγαίου και μετονομασία του σε Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής (...)» (Α' 114)

ε) Π.Δ. 13/2018 «Οργανισμός Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής» και ιδίως την παρ. 7 του άρθρου 59 αυτού, σύμφωνα με την οποία ορίζεται η Διεύθυνση Αναπτυξιακού Προγραμματισμού, ως αρμόδια Υπηρεσία Διαχείρισης Τ.Π.Α. Α' Υ.ΝΑ.Ν.Π. για την προγραμματική περίοδο 2021-2025, εξαιρουμένου του αντίστοιχου Υποπρογράμματος της Γενικής Γραμματείας Αιγαίου και Νησιωτικής Πολιτικής (Α' 26)

στ) Π.Δ. 77/2023 «Σύσταση Υπουργείου και μετονομασία Υπουργείων – Σύσταση, κατάργηση και μετονομασία Γενικών και Ειδικών Γραμματειών – Μεταφορά αρμοδιοτήτων, υπηρεσιακών μονάδων, θέσεων προσωπικού και εποπτευόμενων φορέων» και ιδίως το άρθρο 10 αυτού (Α' 130)

Τομεακό
Πρόγραμμα
Ανάπτυξης
2021 - 2025ΕΘΝΙΚΟ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
2021-2025

ζ) Π.Δ. 82/2023 «Μετονομασία Υπουργείου – Σύσταση και μετονομασία Γενικών Γραμματειών – Μεταφορά αρμοδιοτήτων, υπηρεσιακών μονάδων και θέσεων προσωπικού – Τροποποίηση και συμπλήρωση του π.δ. 77/2023 (Α' 130)- Μεταβατικές διατάξεις» (Α' 139)

η) Π.Δ. 27/2025 «Διορισμός Υπουργών, Αναπληρωτή Υπουργού, Υφυπουργών και Αντιπροέδρου της Κυβέρνησης» (Α' 44)

θ) Αριθμ. 1000/41733/2025/03.6.2025 Απόφαση ΥΝ.ΑΝ.Π. «Υπαγωγή υπηρεσιών και μεταβίβαση της άσκησης αρμοδιοτήτων του Υπουργού Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής σε υφιστάμενα υπηρεσιακά όργανα του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής» (Β' 3144)

2. Την υπ' αρ. 2016/C262/01 Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σχετικά με την έννοια της κρατικής ενίσχυσης όπως αναφέρεται στο άρθρο 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης

3. Την υπ' αρ. 38 της 31.8.2020 Πράξη Υπουργικού Συμβουλίου «Έγκριση και προσδιορισμός των πόρων υλοποίησης του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης (Ε.Π.Α.) για την προγραμματική περίοδο 2021-2025» (Α' 174)

4. Την υπ' αρ. 95189/14.9.2020 Απόφαση Υφυπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων «Κατάρτιση και Υποβολή Τομεακών και Περιφερειακών Προγραμμάτων (ΤΠΑ/ΠΠΑ) του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης προγραμματικής περιόδου 2021-2025» (Β' 3961)

5. Την υπ' αρ. 62564/04.6.2021 Απόφαση Υφυπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων «Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου - Κανόνες Επιλεξιμότητας Δαπανών για τα προγράμματα του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης (Ε.Π.Α.) 2021-2025» (Β' 2442)

6. Την υπ' αρ. 126518/22.11.2021 Απόφαση Υφυπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων «Πληροφοριακό Σύστημα Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης» (Β' 5524)

7. Την υπ' αρ. 21168/25.02.2022 Απόφαση Υφυπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων «Έγκριση Τομεακού Προγράμματος Ανάπτυξης (ΤΠΑ) του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης (ΕΠΑ) της προγραμματικής περιόδου 2021-2025» (Β' 1193)

8. Την αρ. πρωτ. 2880.1/69555/2023/06-10-2023 Απόφαση Υ.ΝΑ.ΝΠ. "Ένταξη της Πράξης με Τίτλο «ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΚΤΙΡΙΑΚΗΣ ΥΠΟΔΟΜΗΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ ΕΜΠΟΡΙΚΟΥ ΝΑΥΤΙΚΟΥ (ΑΕΝ) ΗΠΕΙΡΟΥ (π.κ. 2021ΣΜ98900034)» με Κωδικό Ο.Π.Σ. 5217003 [...]" (ΑΔΑ: 9ΨΚ64653ΠΩ-ΤΔΖ)

9. Την αρ. πρωτ. 2880.1/75484/2024/22-10-2024 Απόφαση Υ.ΝΑ.ΝΠ. "1η Τροποποίηση της Απόφασης Ένταξης της Πράξης με Τίτλο «ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΚΤΙΡΙΑΚΗΣ ΥΠΟΔΟΜΗΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ ΕΜΠΟΡΙΚΟΥ ΝΑΥΤΙΚΟΥ (ΑΕΝ) ΗΠΕΙΡΟΥ (π.κ. 2021ΣΜ98900034)» με Κωδικό Εγγραφής στο Π.Δ.Ε. 2023ΝΑ28900004 και Κωδικό Π.Σ. 5217003, [...]" (ΑΔΑ: 9ΓΗ34653ΠΩ-62Θ)

10. Την αρ. πρωτ. 2880.2/23188/2025/31-3-2025 Απόφαση Υ.ΝΑ.ΝΠ. "2η Τροποποίηση ως προς την προθεσμία ανάληψης Νομικής Δέσμευσης της Απόφασης Ένταξης της Πράξης με Τίτλο «ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΚΤΙΡΙΑΚΗΣ ΥΠΟΔΟΜΗΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ ΕΜΠΟΡΙΚΟΥ ΝΑΥΤΙΚΟΥ (ΑΕΝ) ΗΠΕΙΡΟΥ (π.κ. 2021ΣΜ98900034)» με Κωδικό Εγγραφής στο Π.Δ.Ε. 2023ΝΑ28900004 και Κωδικό Π.Σ. 5217003, [...]" (ΑΔΑ: 6ΝΦ64653ΠΩ-ΖΘΑ)

11. Την αρ. πρωτ. 2880.2/63203/2025/04-9-2025 Απόφαση Υ.ΝΑ.ΝΠ. "3η Τροποποίηση της Απόφασης Ένταξης της Πράξης με Τίτλο «ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΚΤΙΡΙΑΚΗΣ ΥΠΟΔΟΜΗΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ ΕΜΠΟΡΙΚΟΥ ΝΑΥΤΙΚΟΥ (ΑΕΝ) ΗΠΕΙΡΟΥ (π.κ. 2021ΣΜ98900034)» με Κωδικό Εγγραφής στο Π.Δ.Ε. 2023ΝΑ28900004 και Κωδικό Π.Σ. 5217003, [...]" (ΑΔΑ: ΨΖ3Κ4653ΠΩ-6ΗΣ)

12. Το αριθ. πρωτ: 3123.11/78655/2025/31-10-2025 αίτημα Υ.ΝΑ.ΝΠ./ Γ.Γ.Ν.Λ.

13. Το αρ. πρωτ: 2880.2/81390/2025/11-11-2025 έγγραφο Υ.ΝΑ.ΝΠ/Γ.Δ.Ο.Υ./ΔΙ.ΑΝ.Π.

14. Το αρ. πρωτ: 2880.2/82932/2025/17-11-2025 έγγραφο Υ.ΝΑ.ΝΠ/Γ.Δ.Ο.Υ./ΔΙ.ΑΝ.Π.

15. Το με Α.Π. 201233 ΕΞ 2025/19-11-2025 έγγραφο ΥΠ.Ε.Ο. & ΟΙΚ./ Γ.Γ. Π.Δ.Ε.& Ε.Π.Α./ Γ.Δ.Δ.Ε./ ΔΙ.ΔΙ.Ε.Π.

16. Το από 21-11-2025 υποβληθέν με αρ. 606939 Τεχνικό Δελτίο Πράξης (Έκδοση 3.0)

Αποφασίζει

την 4η Τροποποίηση της Απόφασης Ένταξης της Πράξης με Τίτλο «ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΚΤΙΡΙΑΚΗΣ ΥΠΟΔΟΜΗΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ ΕΜΠΟΡΙΚΟΥ ΝΑΥΤΙΚΟΥ (ΑΕΝ) ΗΠΕΙΡΟΥ, με Κωδικό Ο.Π.Σ. 5217003 και Δικαιούχο τη Γενική Γραμματεία Ναυτιλίας και Λιμένων, που εμπίπτει στον Άξονα Προτεραιότητας 2.1 «Ενεργειακή απόδοση», ως προς την προθεσμία ανάληψης της Κύριας Νομικής Δέσμευσης.

Η Πράξη χρηματοδοτείται από το Εθνικό Πρόγραμμα Ανάπτυξης (ΕΠΑ).

Α. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΡΑΞΗΣ

1.Κωδικός Πράξης/MIS (ΟΠΣ):	5217003
2.Δικαιούχος:	ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ ΚΑΙ ΛΙΜΕΝΩΝ
3.Κωδικός Δικαιούχου:	1011705
4.Φυσικό αντικείμενο της πράξης:	
Η Ακαδημία Εμπορικού Ναυτικού (ΑΕΝ) Ηπείρου στεγάζεται σε οικοπέδο στη περιοχή Βαθύ εμβαδού Ε=35.887,53 τ.μ. με κύρια χρήση κτιρίων: Αίθουσες Διδασκαλίας, Κοιτώνες και Γραφεία. Όλα τα κτίρια είναι ισόγεια και διώροφα και έχουν χαρακτηριστεί νομίμως υφιστάμενα κατά θέση, χρήση και δόμηση σύμφωνα με το Ν. 4150/2013 (ΦΕΚ 102/Α` 29.4.2013), με συνολική κάλυψη κτιριακών εγκαταστάσεων 7.522,29 τ.μ. και συνολική δόμηση 10.746,43 τ.μ. Εξαιτίας της γειτνίασης με τη θάλασσα, όλο το κτιριακό συγκρότημα χρειάζεται θωράκιση με νέα κουφώματα ενεργειακού τύπου προκειμένου να εξασφαλίζονται εσωτερικά οι ιδανικές συνθήκες διαβίωσης για τους διαμένοντες σπουδαστές, αλλά και για το σύνολο των χρηστών. Προκειμένου να υλοποιηθούν τα ανωτέρω απαιτείται η προμήθεια και τοποθέτηση νέων κουφωμάτων.	
5. Παραδοτέα πράξης:	
Προμήθεια και τοποθέτηση νέων ενεργειακών κουφωμάτων.	

6. ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΚΡΩΝ

ΚΩΔΙΚΟΣ ΔΕΙΚΤΗ	ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΔΕΙΚΤΗ	ΜΟΝΑΔΑ ΜΕΤΡΗΣΗΣ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ	ΤΙΜΗ ΣΤΟΧΟΣ
00308	Πλήθος δημόσιων κτιρίων που υποστηρίζονται για την ενεργειακή αναβάθμισή τους	Αριθμός	Δεν εφαρμόζεται	1,00

ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ

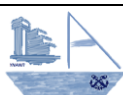
7. Η ημερομηνία έναρξης της Πράξης ορίζεται η 06/10/2023
8. Η ημερομηνία λήξης της Πράξης ορίζεται η 31/12/2028 Η προθεσμία επιλεξιμότητας δαπανών για το ΕΠΑ 2021-2025 είναι η 31/12/2025
9. Η ανάληψη της νομικής δέσμευσης της πράξης πραγματοποιείται έως 31/05/2026

ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΠΡΑΞΗΣ

Παρατείνεται η προθεσμία ανάληψης της Κύριας Νομικής Δέσμευσης έως 31-5-2026, σε συνέχεια του (15) σχετικού και η ημερομηνία λήξης της Πράξης έως 31-12-2028.

ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΚΟΣΤΟΥΣ ΠΡΑΞΗΣ

ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ (ΠΔΕ)	686.330,74€
ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ και ΔΑΠΑΝΕΣ ΕΚΤΟΣ ΠΔΕ	0,00€
ΜΗ ΕΝΙΣΧΥΟΜΕΝΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	0,00€
ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ ΠΡΑΞΗΣ	686.330,74€
ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΕΠΙΛΕΞΙΜΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ ΠΡΑΞΗΣ ΕΠΑ	686.330,74€

Τομεακό
Πρόγραμμα
Ανάπτυξης
2021 - 2025

ΕΘΝΙΚΟ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
2021-2025

Β. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΓΓΡΑΦΗΣ ΠΡΑΞΗΣ ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

10. Η δημόσια δαπάνη της πράξης που προτείνεται για εγγραφή στο Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων **ανέρχεται σε 686.330,74 €**

Η δημόσια δαπάνη της πράξης επιμερίζεται ως ακολούθως:

ΣΥΛΛΟΓΙΚΕΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΠΟΥ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΟΥΝ/ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΑΝ ΤΗΝ ΠΡΑΞΗ					
ΚΩΔ. ΣΑ	ΚΩΔ. ΠΡΑΞΗΣ ΣΑ (ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΝΑΡΙΘΜΟΥ)*	ΠΡΟΤΑΣΗ ΕΓΓΡΑΦΗΣ	ΕΝΕΡΓΟΣ ΕΝΑΡΙΘΜ ΟΣ (που συνεχίζει να πληρώνει την πράξη)	ΜΗ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΣ Π/Υ	ΣΥΝΟΛΟ Π/Υ
ΝΑ289	2023ΝΑ28900004	--	ΝΑΙ	0,00	686.330,74 €
Μ989	2021Μ98900034	(-)	ΟΧΙ	0,00	0,00€

* Ο κωδικός εναρίθμου τίθεται σε ισχύ μετά την έγκριση της ΣΑ από τον Υπουργό.

15. Το επιλέξιμο ποσό της δημόσιας δαπάνης, το οποίο προτείνεται για εγγραφή στο ΕΠΑ ανέρχεται σε **686.330,74 €**.

Γ. ΟΡΟΙ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ

Ο δικαιούχος υποχρεούται να τηρήσει τους όρους της απόφασης ένταξης και να υλοποιήσει την πράξη, σύμφωνα με τους όρους και τον χρονικό προγραμματισμό αυτής, καθώς και να τηρήσει τις υποχρεώσεις που παρατίθενται στο συνημμένο Παράρτημα Ι, το οποίο αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της απόφασης ένταξης.

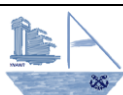
Σε περίπτωση που η υλοποίηση της πράξης αποκλίνει από τους όρους της απόφασης ένταξης, η ΔΑ / ο ΕΦ επανεξετάζει την πράξη και μπορεί να προβεί στην ανάκληση της απόφασης ένταξής της

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΙΚΙΛΙΑΣ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ:

1. Γρ. κ. Υ.ΝΑ.Ν.Π.
2. Γρ. κ. Γ.Δ.Ο.Υ.
3. ΔΙ.ΠΡ.Ο.Π. Β'

Τομεακό
Πρόγραμμα
Ανάπτυξης
2021 - 2025

ΕΘΝΙΚΟ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
2021-2025

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι: ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ

Ο δικαιούχος της πράξης «ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΚΤΙΡΙΑΚΗΣ ΥΠΟΔΟΜΗΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ ΕΜΠΟΡΙΚΟΥ ΝΑΥΤΙΚΟΥ (ΑΕΝ) ΗΠΕΙΡΟΥ (π.κ. 2021ΣΜ98900034)» αναλαμβάνει την τήρηση των παρακάτω υποχρεώσεων:

1. ΤΗΡΗΣΗ ΕΝΩΣΙΑΚΩΝ ΚΑΙ ΕΘΝΙΚΩΝ ΚΑΝΟΝΩΝ

Να τηρεί την Εθνική και Ενωσιακή Νομοθεσία κατά την εκτέλεση της πράξης και ιδίως όσον αφορά τις δημόσιες συμβάσεις, την αειφόρο ανάπτυξη, τις κρατικές ενισχύσεις, την ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών, τη μη διάκριση και την προσβασιμότητα Ατόμων με Αναπηρίες.

2. ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΠΡΑΞΗΣ

- (i) Να τηρεί τα χρονοδιαγράμματα υλοποίησης της πράξης και των επί μέρους υποέργων και ιδίως τα χρονοδιαγράμματα ανάθεσης και εκτέλεσης των υποέργων της πράξης.
 Η νομική δέσμευση των υποέργων αναλαμβάνεται εντός της προθεσμίας που ορίζει η Υπηρεσία Διαχείρισης (ΥΔ) στην απόφαση ένταξης. Η ΥΔ μπορεί – τροποποιώντας την απόφαση ένταξης – να παρατείνει την προθεσμία ανάληψης νομικής δέσμευσης των υποέργων. Σε κάθε περίπτωση, η συνολική διάρκεια της προθεσμίας δεν υπερβαίνει τους 18μήνες από την αρχική ένταξη της πράξης σε Πρόγραμμα Ανάπτυξης (ΠΑ) του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης (ΕΠΑ).
 Εύλογη παράταση ανάληψης νομικής δέσμευσης για υποέργο/α πλέον του 18μηνου από την αρχική ένταξη της πράξης στο ΠΑ δύναται να δοθεί κατόπιν αιτιολογημένης έκθεσης της ΥΔ και έγκρισης της Διεύθυνσης Διαχείρισης Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων (Δι.Δι.Ε.Π). Η αιτιολογημένη έκθεση της ΥΔ υποβάλλεται στη ΔιΔιΕΠ το αργότερο δύο (2) μήνες πριν την παρέλευση του 18μηνου.
 Σε περίπτωση που δεν έχει γίνει ανάληψη νομικής δέσμευσης για κανένα υποέργο της πράξης εντός του 18μήνου ή της τυχόν παράτασης πλέον του 18μήνου, ανακαλείται η Απόφαση Ένταξης της πράξης.
 Σε περίπτωση που δεν έχει γίνει ανάληψη νομικής δέσμευσης για κάποιο/α από τα υποέργα της πράξης εντός του 18μήνου ή της τυχόν παράτασης πλέον του 18μήνου, τροποποιείται υποχρεωτικά η Απόφαση Ένταξης της πράξης περιλαμβάνοντας μόνο τα υποέργα για τα οποία έγινε εμπρόθεσμα η ανάληψη νομικής δέσμευσης.
- (ii) Να διασφαλίζει τη λειτουργικότητα της πράξης, λαμβάνοντας όλα τα απαραίτητα μέτρα για το σκοπό αυτό, με βάση το κανονιστικό πλαίσιο του φορέα λειτουργίας και συντήρησης της πράξης και των αντίστοιχων αρμοδιοτήτων του, στην περίπτωση που ο φορέας λειτουργίας και συντήρησης της πράξης δεν ταυτίζεται με τον φορέα υλοποίησης αυτής.
- (iii) Να πραγματοποιεί όλες τις απαραίτητες ενέργειες για την ενημέρωση του Πληροφοριακού Συστήματος του ΕΠΑ (ΠΣ ΕΠΑ) σχετικά με την πορεία της πράξης, ιδιαίτερα σε ό,τι αφορά τις προπαρασκευαστικές ενέργειες για την υλοποίησή της, ειδικότερα δε τα δεδομένα και έγγραφα προγραμματισμού και υλοποίησης που απαιτούνται για τη χρηματοοικονομική διαχείριση, την παρακολούθηση του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου και των δεικτών, τις επαληθεύσεις, τους ελέγχους, την αξιολόγηση και γενικότερα τη διαδρομή ελέγχου αυτού.
- (iv) Να διασφαλίζει την ακρίβεια, την ποιότητα και την πληρότητα των στοιχείων που υποβάλλει στο ΠΣ ΕΠΑ.
- (v) Να ενημερώνει έγκαιρα την ΥΔ του ΠΑ σχετικά με υλοποίηση του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου της πράξης έως και την ολοκλήρωσή της, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου (ΣΔΕ) του ΕΠΑ.
- (vi) Να παρακολουθεί τους δείκτες της πράξης.
- (vii) Να λειτουργεί μηχανισμό πιστοποίησης εκτέλεσης της πράξης, ο οποίος θα εξασφαλίζει τον αποτελεσματικό έλεγχο της ποιότητας και ποσότητας των υλικών, των υπηρεσιών και του τελικού παραδοτέου αποτελέσματος, καθώς και να εφαρμόζει εσωτερικές διαδικασίες ελέγχου των πληρωμών, που θα εξασφαλίζουν τη νομιμότητα και κανονικότητά τους.
- (viii) Στις περιπτώσεις των πράξεων με έμμεσες πληρωμές - επιχορηγήσεις ειδικών ταμείων/λογαριασμών και Νομικών Προσώπων, να καταγράφει τις δαπάνες της πράξης στο σύστημα του φορέα και να είναι άμεσα διαθέσιμες σε περίπτωση που ζητηθούν από την ΥΔ.
- (ix) Για πράξεις για τις οποίες απαιτείται η συλλογή δεδομένων για τους ωφελούμενους (microdata), ο δικαιούχος υποχρεούται, επιπλέον, να εφαρμόσει τις διαδικασίες για τη συλλογή, επεξεργασία, αποθήκευση και διαβίβαση των δεδομένων, όπως περιγράφονται στους Ειδικούς Όρους.

3. ΕΠΙΣΚΕΨΕΙΣ – ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΕΙΣ – ΕΛΕΓΧΟΙ

1. Να τηρεί καθ' όλη τη διάρκεια εκτέλεσης της πράξης και για όσο χρόνο υπέχει σχετική υποχρέωση από το θεσμικό πλαίσιο όλα τα έγγραφα, δικαιολογητικά και στοιχεία της πράξης και να τα θέτει, εφόσον ζητηθούν, στη διάθεση της ΥΔ, της Δι.Δι.Ε.Π., των ad hoc ελεγκτικών οργάνων και άλλων αρμόδιων ελεγκτικών οργάνων.
2. Να αποδέχεται επιτόπιους ελέγχους από όλα τα αρμόδια ελεγκτικά όργανα τόσο στην έδρα του όσο και στους χώρους υλοποίησης της πράξης και να διευκολύνει τον έλεγχο προσκομίζοντας οποιοδήποτε στοιχείο αφορά στην εκτέλεση της πράξης, εφόσον ζητηθεί.

4. ΔΗΜΟΣΙΟΤΗΤΑ

- (i) Να αποδέχεται τη συμπερίληψή του στον κατάλογο των έργων του ΠΑ που δημοσιοποιεί η ΥΔ και σε δράσεις δημοσιότητας/επικοινωνίας που υλοποιεί η Δι.Δι.Ε.Π.
- (ii) Να λαμβάνει τα προβλεπόμενα στην πρόσκληση μέτρα δημοσιότητας.

5. ΤΗΡΗΣΗ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΩΝ ΑΠΟ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΥΣ

- (i) Να τηρεί και να ενημερώνει φάκελο έργου με όλα τα στοιχεία που αφορούν στην εκτέλεση της πράξης έως την ολοκλήρωση, την αποπληρωμή και τη λειτουργία της. Για τις ανάγκες του ΕΠΑ, στο φάκελο της πράξης να τηρούνται όλα τα δικαιολογητικά έγγραφα σχετικά με τις δαπάνες και τους ελέγχους για διάστημα τριών (3) ετών, από την 31 Δεκεμβρίου του έτους υποβολής της τελικής δαπάνης της ολοκληρωμένης πράξης. Για τις δράσεις κρατικών ενισχύσεων το ανωτέρω χρονικό διάστημα ορίζεται στα δέκα (10) έτη και συνοδεύεται από τις ενδεδειγμένες δράσεις δημοσιότητας και διαθεσιμότητας. Η ΥΔ ενημερώνει τον δικαιούχο για το χρονικό διάστημα διαθεσιμότητας των εγγράφων κατά την ολοκλήρωση της πράξης.

Η ανωτέρω χρονική περίοδος διακόπτεται είτε στην περίπτωση διαδικασιών ενώπιον Δικαστηρίων ή διαιτητικών διαδικασιών είτε κατόπιν δεόντως αιτιολογημένης αίτησης της ΥΔ ή της Δι.Δι.Ε.Π. Αφότου περατωθεί η διακοπή, τίθεται σε ισχύ επανέναρξη της ανωτέρω χρονικής περιόδου.

Τα ανωτέρω στοιχεία και δικαιολογητικά έγγραφα διατηρούνται είτε υπό μορφή πρωτοτύπων ή επικαιροποιημένων αντιγράφων των πρωτοτύπων ή σε κοινώς αποδεκτούς φορείς δεδομένων, περιλαμβανομένων των ηλεκτρονικών εκδόσεων των πρωτότυπων εγγράφων ή εγγράφων που υπάρχουν μόνο σε ηλεκτρονική μορφή.

- (ii) Να κοινοποιεί στην αρμόδια Υπηρεσία Διαχείρισης του ΠΑ το αργότερο με την υποβολή της πρώτης Δαπάνης το έντυπο Δ1 Ε3 «Κατάσταση τήρησης φακέλου Πράξης», στο οποίο, μεταξύ άλλων, καταγράφονται τα στοιχεία ταυτότητας και η διεύθυνση των φορέων στους οποίους τηρούνται στοιχεία και έγγραφα, καθώς και η μορφή τήρησής τους.
- (iii) Να τηρεί ειδικότερους όρους ή περιορισμούς που τίθενται από το ειδικό θεσμικό πλαίσιο εφαρμογής της πράξης ή από την ΥΔ του ΠΑ.
- (iv) Να τηρεί τις μακροχρόνιες δεσμεύσεις, όπου προβλέπονται, για πράξεις υποδομής ή παραγωγικής επένδυσης και για το διάστημα που ορίζεται στους κανόνες περί κρατικών ενισχύσεων.
Η τήρηση των μακροχρόνιων υποχρεώσεων δύναται να επιβεβαιώνεται από την ΥΔ.

6. ΕΙΔΙΚΟΙ ΟΡΟΙ